T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2014 / 344
KARAR NO : 2014 / 384
KARAR TR : 1.4.2014

ÖZET : Araştırma Görevlisi olarak çalışmakta iken, 2547 sayılı Yasanın 35. maddesi uyarınca lisansüstü ve doktora eğitimi yapmak üzere başka bir üniversitede görevlendirilen ve taahhüt ve kefalet senedi imzalayan davacı tarafından, mecburi hizmet yükümlülüğünün kaldırılması istemiyle yapmış olduğu başvurusunun reddine ilişkin işleminin iptal edilerek, mecburi hizmet yükümlülüğünün kaldırılması istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : İ.S.
Vekili : Av. B.K.
Davalı : Tokat /Gaziosmanpaşa Üniversitesi Rektörlüğü
Vekili : Av. B.Ç.

O L A Y : Davacı vekili, dava dilekçesinde, müvekkilinin Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Fakültesinde araştırma görevlisi olarak görev yapmakta iken, 2005 yılında 2547 sayılı Kanunun 35. maddesi uyarınca Abant İzzet Baysal Üniversitesinde doktora ve yüksek lisans yapmak üzere görevlendirildiğini; doktora ve yüksek lisansını tamamlayarak 2013 yılından itibaren Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Fakültesinde Yardımcı Doçent Doktor olarak görevini sürdürdüğünü; müvekkilinin, 2005 yılında doktora eğitimine gitmek için görev yaptığı Üniversitesine başvurduğunu, başvurusunun kabul edildiğini ancak davalı Rektörlükçe, 2547 Sayılı Kanunun 35. maddesi hükümlerine dayanılarak hazırlanan "Bir Üniversite adına diğer üniversitede lisansüstü eğitim gören araştırma görevlileri hakkında yönetmeliğin" 4. Maddesi uyarınca Doktora Sonrası Mecburi Hizmet Yaptırabilmek Amacıyla Rektörlükçe düzenlenen taahhüt ve kefalet senedi imzalattırıldığını; müvekkilinin söz konusu belgeyi eğitime gitmek amacıyla zorunlu bir şekilde imzalamak zorunda kaldığını; bilahare davalı Rektörlüğe vermiş olduğu 03.06.2013 tarihli dilekçe ile, mecburi hizmet yükümlüğünün kaldırılmasını istediğini; ancak Gaziosmanpaşa Üniversitesi Rektörlüğü Personel Daire Başkanlığı'nca 07.05.2013 tarih. 81269015-541-2852 sayılı cevabi yazıyla müvekkilinin bu isteğine olumsuz cevap verildiğini; müvekkilinin başka bir üniversiteye geçme durumunun bulunduğunu, ancak vermiş olduğu taahhüt ve kefalet senedinin, müvekkilinin önüne engel olarak konulduğunu, müvekkilinin sürekli icra tehdidi altında yaşamak zorunda kaldığını, senedin varlığının, müvekkilini olumsuz olarak etkilediğini, bilimsel çalışmalarına engel teşkil ettiğini, mecburi hizmetinin bulunduğundan bahisle tayin taleplerine olumsuz cevap verildiğini ifade ederek; Gaziosmanpaşa Üniversitesi Rektörlüğü Personel Daire Başkanlığının 7.6.2013 tarih ve 81269015-641-2852 sayılı işleminin iptal edilerek, mecburi hizmet yükümlülüğünün kaldırılmasına karar verilmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

Davalı İdare vekili birinci savunma dilekçesinde, Uyuşmazlık Mahkemesi kararlarına göre, uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevli olduğunu ileri sürerek, görev itirazında bulunmuştur.

TOKAT İDARE MAHKEMESİ: 6.11.2013 gün ve E:2013/423 sayı ile, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2'inci maddesinde, idari dava türlerinin sayıldığı; buna göre, a) İdari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile ilgili hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları, b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel haklan doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları, c) Genel hizmetlerden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davaların, idari dava türleri olarak belirlendiği; 2547 sayılı Yasa uyarınca başka bir üniversitede öğretim üyesi yetiştirme programı kapsamında eğitim yapmak üzere görevlendirilmesindeki amaç göz önünde bulundurulduğunda, davacının idare ile eşit düzeyde olarak, isteği ve özgür iradesi ile imzalamadığı taahhüt ve kefalet senedi uyarınca davacıya mecburi hizmet yükümlülüğü getiren işlemden kaynaklı uyuşmazlığın, özel hukuk alanını ilgilendiren bir uyuşmazlık olmadığı açıkça anlaşıldığından, çıkacak uyuşmazlıkların çözümünde idari yargının yetkili olduğu; bu durumda; idarece kamu gücüne dayanılarak ve tek taraflı irade ile kurulan taahhüt ve kefalet senedine dayanılarak davacıya mecburi hizmet yükümlülüğü getiren uyuşmazlığın 2577 sayılı Yasanın 2/1-a maddesinde sayılan iptal davaları kapsamında görüm ve çözümünün, idare mahkemelerinin görev alanına girdiği sonucuna varıldığı gerekçesiyle; davalı idarenin görev itirazının reddine, uyuşmazlığın çözümünde Mahkemelerinin görevli olduğuna karar vermiştir.

Davalı vekilinin olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması yolunda süresi içerisinde verdiği dilekçesi üzerine dava dosyasının onaylı bir örneği Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmiştir.

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISI; Konunun çözümü için uyuşmazlığın temelini oluşturan işlemin incelenmesinin gerektiği; dava konusu uyuşmazlığın, taraflar arasındaki sözleşmeden diğer bir ifadeyle yüklenme ve kefalet senedinde yer alan borçtan kaynaklandığı; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun öğretim elemanı yetiştirmeye ilişkin 35. maddesinde: Yükseköğretim kurumları; kendilerinin ve yeni kurulmuş ve kurulacak diğer yükseköğretim kurumlarının ihtiyacı için yurt içinde ve dışında, kalkınma planı ilke ve hedeflerine ve Yükseköğretim Kurulunun belirteceği ihtiyaca ve esaslara göre öğretim elemanı yetiştirirler. (Ek fıkra: 17/08/1983 -2880/18 md.) Öğretim elemanı yetiştirilmesi amacıyla üniversitelerin araştırma görevlisi kadroları, araştırma veya doktora çalışmaları yaptırmak üzere başka bir üniversiteye, Yükseköğretim Kurulunca geçici olarak tahsis edilebilir. Bu şekilde doktora veya tıpta uzmanlık veya sanatta yeterlik payesi alanlar, bu eğitimin sonunda kadrolarıyla birlikte kendi üniversitelerine dönerler. / (Ek fıkra: 17/08/1983 - 2880/18 md.) Yurt içi veya yurt dışında yetiştirilen öğretim elemanları, genel hükümlere göre bağlı oldukları yükseköğretim kurumlarında mecburi hizmetlerini yerine getirmek zorundadırlar. Bu yükümlülüğü yerine getirmeyenlere, yükseköğretim kurumlarında görev verilmez. Özel kanunlarla getirilen mecburi hizmet çalışmaları bu hüküm dışındadır." hükmünün yer aldığı; olayda, davacının Abant İzzet Baysal Üniversitesi'nde görevlendirilmeden önce kefalet senedi ile, mecburi hizmet süresi dolmadan hizmetinde bulunduğu Yüksek Öğretim Kurumu ve mecburi hizmetinin devredildiği kurum tarafından görevden çekilmiş sayıldığında mecburi hizmetine tekabül eden ödemelerin tamamının ve % 50 fazlası ile ayrıca bu ödemelere ilişkin sarf tarihinden itibaren hesaplanacak yasal vs. vergi ve kanuni ödemelerle birlikte Üniversitesi emrine nakden ve defaten ödemeyi kabul ve taahhüt ettiği, söz konu yüklenme ve kefalet senedi ile, Üniversiteye karşı mecburi hizmet yükümlülüğü ya da parasal karşılığı taahhüt edilmek suretiyle Üniversite ile araştırma görevlisi arasında, tarafların karşılıklı hak ve yükümlülüklerini içeren bir sözleşme ilişkisi kurulduğunun açık olduğu; dolayısıyla, uyuşmazlığın taraflar arasındaki sözleşmeden diğer bir ifadeyle yüklenme ve kefalet senedinde yer alan borçtan kaynaklandığı, sözleşmede yer alan borçtan kaynaklanan uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli bulunduğu gerekçesiyle; 2247 sayılı Kanun'un 10. ve 13. maddeleri gereğince, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına, dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmesine karar vermiştir.

Başkanlıkça, 2247 sayılı Yasa'nın 13. maddesine göre Danıştay Başsavcısının yazılı düşüncesi istenilmemiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Eyüp Sabri BAYDAR, Ali ÇOLAK, Sıddık YILDIZ, Nurdane TOPUZ, Ayhan AKARSU ve Mehmet AKBULUT'un katılımlarıyla yapılan 1.4.2014 günlü toplantısında;

I-İLK İNCELEME: Başvuru yazısı ve dosya örneği üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalı idare vekilinin anılan Yasanın 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nca, 10. maddede öngörülen biçimde olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oybirliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mehmet BAYHAN ile Danıştay Savcısı Mehmet Ali GÜMÜŞ'ün davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Fakültesinde Araştırma Görevlisi olarak çalışmakta iken, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 35. maddesi uyarınca Gaziosmanpaşa Üniversitesi adına öğretim Üyesi Yetiştirme Programı kapsamında lisansüstü ve doktora eğitimi yapmak üzere kadrosu geçici olarak Abant İzzet Baysal Üniversitesine aktarılan ve davalı İdareye karşı taahhüt ve kefalet senedi imzalayan davacının, mecburi hizmet yükümlülüğünün kaldırılması istemiyle yapmış olduğu başvurusunun reddine ilişkin, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Personel Daire Başkanlığının 7.6.2013 tarih ve 81269015-641-2852 sayılı işleminin iptal edilerek, mecburi hizmet yükümlülüğünün kaldırılmasına karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun, "Öğretim elemanı yetiştirme" başlıklı 35. maddesinde "Yükseköğretim kurumları; kendilerinin ve yeni kurulmuş ve kurulacak diğer yükseköğretim kurumlarının ihtiyacı için yurt içinde ve dışında, kalkınma planı ilke ve hedeflerine ve Yükseköğretim Kurulunun belirteceği ihtiyaca ve esaslara göre öğretim elemanı yetiştirirler.

(Ek fıkralar: 17/8/1983-2880/18 md.) Öğretim elemanı yetiştirilmesi amacıyla üniversitelerin araştırma görevlisi kadroları, araştırma veya doktora çalışmaları yaptırmak üzere başka bir üniversiteye, Yükseköğretim Kurulunca geçici olarak tahsis edilebilir. Bu şekilde doktora veya tıpta uzmanlık veya sanatta yeterlik payesi alanlar, bu eğitimin sonunda kadrolarıyla birlikte kendi üniversitelerine dönerler.

Yurt içi veya yurt dışında yetiştirilen öğretim elemanları, genel hükümlere göre bağlı oldukları yükseköğretim kurumlarında mecburi hizmetlerini yerine getirmek zorundadırlar. Bu yükümlülüğü yerine getirmeyenlere, yükseköğretim kurumlarında görev verilmez. Özel kanunlarla getirilen mecburi hizmet çalışmaları bu hüküm dışındadır." hükmüne yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, Gaziosmanpaşa Üniversitesi'nde araştırma görevlisi olarak görev yapmakta iken, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 35.maddesi uyarınca davalı idare adına Abant İzzet Baysal Üniversitesi'nde lisansüstü ve doktora eğitimi yapmak üzere görevlendirilen davacı tarafından, Abant İzzet Baysal Üniversitesi'ne gönderilmesinden önce düzenlenen taahhüt ve kefalet senedinden kaynaklanan mecburi hizmet yükümlülüğünün kaldırılması istemiyle yapmış olduğu

başvurusunun reddine ilişkin, Gaziosmanpaşa Üniversitesi işleminin iptal edilerek, mecburi hizmet yükümlülüğünün kaldırılmasına karar verilmesi istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bu duruma göre, taahhüt ve kefalet senedinin davacı ve kefilleri tarafından tek taraflı olarak imzalanarak idareye karşı taahhütte bulunulması karşısında, davacı tarafından mecburi hizmet yükümlülüğünün iptali istemiyle açılan davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın başvurusunun kabulü ile davalı rektörlük vekilinin görev itirazının reddine ilişkin Tokat İdare Mahkemesinin görevlilik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile davalı Rektörlük vekilinin GÖREV İTİRAZININ REDDİNE İLİŞKİN Tokat İdare Mahkemesinin 6.11.2013 gün ve E:2013/423 sayılı GÖREVLİLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 1.4.2014 gününde Üye Sıddık YILDIZ'ın KARŞI OYU ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR	Eyüp Sabri BAYDAR	Ali ÇOLAK	Sıddık YILDIZ

Üye	Üye	Üye
Nurdane TOPUZ	Ayhan AKARSU	Mehmet AKBULUT

KARŞI OY YAZISI

Dava, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Fakültesinde Araştırma Görevlisi olarak çalışmakta iken, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 35. maddesi uyarınca Gaziosmanpaşa Üniversitesi adına öğretim Üyesi Yetiştirme Programı kapsamında lisansüstü ve doktora eğitimi yapmak üzere kadrosu geçici olarak Abant İzzet Baysal Üniversitesine aktarılan ve davalı İdareye karşı taahhüt ve kefalet senedi imzalayan davacının, mecburi hizmet yükümlülüğünün kaldırılması istemiyle yapmış olduğu başvurusunun reddine ilişkin, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Personel Daire Başkanlığının 7.6.2013 tarih ve 81269015-641-2852 sayılı işleminin iptal edilerek, mecburi hizmet yükümlülüğünün kaldırılmasına karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-a maddesinde, idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları idari dava türleri arasında sayılmıştır.

2547 sayılı Yasa uyarınca başka bir üniversitede öğretim üyesi yetiştirme programı kapsamında

eğitim yapmak üzere görevlendirilmesindeki amaç göz önünde bulundurulduğunda, davacının bu taahhüt ve kefalet senedini idare ile eşit düzeyde olarak, isteği ve özgür iradesi ile imzaladığından söz etmeye olanak bulunmadığından, ortada özel hukuk alanını ilgilendiren bir uyuşmazlık bulunmamaktadır.

İdarece kamu gücüne dayanılarak ve tek taraflı irade ile kurulan taahhüt ve kefalet senedine ilişkin uyuşmazlığın 2577 sayılı Yasanın 2/1-a maddesinde sayılan iptal davaları kapsamında görüm ve çözümünde idari yargı görevli bulunmaktadır.

Açıklanan nedenlerle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nca yapılan başvurunun reddi gerektiği görüşüyle, aksi yöndeki karara karşıyım.

Üye
Sıddık YILDIZ